(N°. 15.) (A°. 1830.)

SURINAAMSCHE COURANT.

MAANDAG DEN 22sten FEBRUARIJ.

SCHEEPS-TIJDING.

UITGEKLAARD.

Het Schip *Elisabeth Cornelia*, Kapt. J. D. DIETS, naar *Amsterdam*; lading: 58 vaten en 1872 balen heele en 153 balen gebroken Koffij, en 53 balen schoone Katoen.

Het Schip *Augustin*, Kapt. F. A. BUNNEMEIJER, naar *Antwerpen*; lading: 390 vaten Suiker, 46 balen schoone en 10 balen vuile Katoen en 10 vaten Rum.

De Noord Amer. Brik *Camel*, Kapt. T. TATE, naar *Salem*; lading: 121 vaten Malassie.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE den 14 November.

In de Zitting van de Tweede Kamer der Staten Generaal, is het volgende verhandeld geworden.

De Centrale Afdeeling brengt verslag uit wegens het Ontwerp van Wet tot toelating van het Ruwe Zout in de publieke Entrepôts. De Afdeelingen hadden de antwoorden der Regering voor kennisgeving aangenomen. Een Lid had in het Ontwerp geene genoegzame zekerheid tegen de fraude gevonden:

Uit de antwoorden der Regering op de aanmerkingen van de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, over dit ontwerp, blijkt, dat het grootste deel der aanmerkingen, niet zoo zeer de tot stand brenging van de zaak op zich zelve betreft, die over het algemeen den bijval van de afdeelingen heeft mogen ondervinden, dan wel de redactie van sommige zinsneden, en eenige bewoordingen in de beide teksten voorkomende, welker wijziging of verbetering door de Regering grootendeels zijn toegestaan geworden.

Op de meer algemeene aanmerkingen, die ten aanzien van het onderwerp zelve zijn in het midden gebragt, heeft de Regering het navolgende geantwoord:

1. De beschikkingen ten aanzien van de Rijnvaart, waaromtrent nog steeds overwegingen aanhangig zijn, schijnen van geenen invloed te zullen worden op het meer of minder raadzame van den maatregel bij de onderhavige wet voorgedragen, als welke toch blootelijk betreft den vrijen aan- en weder afvoer *ter zee*. — 2. Men voedt het vertrouwen, dat de administratie voldoende middelen in handen heeft, om tegen te gaan de misbruiken die uit den maatregel, voor de regelmatige heffing van 's Rijks regten gevreesd worden: niet alleen de aanvoer en het opleggen van het ruwe zout in de entrepôts, zal worden gesurveilleerd, maar ook de aflading en de weder uitvoer, zal tot aan de uiterste wacht moeten plaats hebben, onder dat toezigt hetgeen tot het weren van misbruiken onvermijdelijk is, en bij de wet op de heffing der middelen is voorgeschreven, aan welke de uitvoerders zich ook dan zullen moeten onderwerpen, wanneer slechts een gedeelte der lading uit ruw zout bestaat. — 3. Het 4de artikel ten doel hebbende om ook het ruw zout, elders dan in de publieke entrepôts onder doorlopend crediet opgeslagen, van den vrijen uitvoer genot te doen hebben, mits de verzending regtstreeks ter zee kan geschieden, heeft men gemeend, ter meer gereede verzekering van zoodanig genot, het verleenen der vergunning aan de Gouverneurs te kunnen overlaten; doch deze tusschenkomst moet gene ijdele formaliteit zijn, maar de vergunning kunnen geweigerd worden, wanneer er grond aanwezig is om misbruiken te duchten. — 4. Ten einde deze maatregel zoo vrijgevig als doenlijk is, te maken, bevat het 5de artikel ontheffing van het geringe uitgaande regt, en dit kan geschieden, zonder dat daaromtrent de controle verhinderd wordt, vermits toch de afzending altijd met inachtneming der bij de wet gewilde voorzorgen, zal moeten geschieden. — 5. Men erkent dat in de meeste gevallen de bepaling van de hoeveelheid voor het inbrengen, overschrijven en uitgaan, op 5,000 ponden hooger zouden kunnen worden genomen: ook hier heeft men op het oog gehad, om voor handelingen van minder belang, den gunstigen maatregel niet onvruchtbaar te maken; en men heeft daarbij in het bijzonder gedacht, aan den uitslag uit het entrepôt van partijen voor binnenlandsch vertier bestemd, voor welke bestemming niet altijd eene zeer groote hoeveelheid verlangd wordt.

Eindelijk is bedenking gerezen, op de zinsnede van de memorie van toelichting, beginnende met de woorden *het ruwe zout toch* enz., doch bij dezelve schijnt men vermeend te hebben, dat hiervan verbod van uitvoer gesproken wordt, hetgeen intusschen het geval niet is, aangezien men alleen heeft gezegd, dat het ruwe zout, naar aanleiding van de alhier opgenoemde wetsbepalingen, *van het genot van entrepôt is uitgesloten.*

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN den 13 November.

De Noord-Amerikaansche dagbladen, tot den 17 der vorige maand, alhier ontvangen, beklagen zich zeer, dat men de zaakgelasten van den gewezen prins-regent zijner Koningin dona *Maria da Gloria*, heeft blijven erkennen, en zoo doende, mede eenigermate de nieuwe aangenomene waardigheid van dien Vorst. In een derzelver leest men daaromtrent het volgende:

„Bedaarde beschouwers der wereldsche zaken hebben met eenige verwondering gezien, dat de regering der Vereenigde Staten, met zoo veel overhaasting het gezag van don *Miguel* erkend heeft, wiens willekeurig bestuur zich tot nu toe, door geene enkele edele daad heeft onderscheiden, maar zich integendeel heeft gekenmerkt door eene onophoudelijke en wreedaardige vervolging van vaderlandlievende onderdanen, die in de geschiedboeken der volken bijna zonder wedergade is. Het gedrag der scheepsbevelhebbers van don *Miguel* is een waardig nevenstuk van het zijne geweest. Schepen, die geenerlei inbreuk op bestaande regten hadden gemaakt en op eene eervolle wijze handelsgewin zochten te verwerven, Amerikaansche schepen daarenboven, zijn door deze verachtelijke zeeschuimers aangehouden, en van hunne ladingen beroofd; ja, men heeft op de manschap daarvan moedwillig gevuurd, dezelve in de gevangenissen geworpen, of hen laten ontsnappen, zonder dat zij iets anders dan hun leven konden redden.

„Zulk een' man wordt met zoo veele kiesche beleefdheid door onze regering behandeld, op een oogenblik, dat zijne herhaalde beleedigingen jegens onzen Staat de verontwaardiging van ieder weldenkende hebben opgewekt of behooren op te wekken. Gelukkig intusschen heeft zijn stelsel van onderdrukking thans (door de nederlaag op Terceira) eenen hevigen schok geleden, en hij is door diezelfde mannen gekastijd geworden die hij in slaafsche ketenen wilde knellen. Hij mag wel van geluk spreken, zoo deze tegenspoed niet voor zijne andere onderdanen, die thans allen door vrees teruggehouden worden, om hunne regten te doen gelden, een teeken tot opstand wordt; en zij niet al ras de boeijen van den dwingeland en overweldiger voor altijd verbreken.

„Wij kunnen, om van het eigenlijke Portugal niet te spreken, uit zekere bronnen berigten, dat het gezag van don *Miguel* op Sint-Michaël en Madeira slechts op zeer zwakke grondslagen rust, en bij de minste aanleiding omvergeworpen kan worden. Na het gebeurde op den 11 Augustus zal hij wel geene nieuwe poging tot herovering van Terceira wagen; doch al deed hij zulks, dan wachten hem daar slechts nieuwe vernederingen en nieuw verlies van krijgsvolk."

Hetzelfde dagblad bevat tevens eene verklaring van den heer *Figaniere e Morao*, sedert October 1826 Portugeesch konsul voor de Staten van New-York, Connecticut en East-Jersey, gedagteekend New-York den 6 October, waarbij de konsul aan het gouvernement der Vereenigde Staten te kennen geeft, dat hij die betrekking niet langer wilde blijven waarnemen, omdat hij niet als dienaar van den infant don *Miguel* beschouwd wilde worden, en de pligten jegens zijne wettige Koningin niet vermogt te schenden.

Mengelingen.

WERKING DER MUZIJK OP DIEREN.

De bekende Schrijver, VIGNEUL-MARVILLE, verhaalt, het gevoelen, dat ook de dieren de muzijk, bijzonder van blaasinstrumenten, beminnen zelf te hebben onderzocht.

„Op het land zijnde, zegt hij, plaatste ik mij eens aan een venster, uitziende op een hoenderpark om, terwijl er op eene trompet geblazen werd, eene kat, eenen hond, een paard, eenen ezel, eene hinde, koeijen, kleine vogelen, eenen haan en hoenders waar te nemen. Ik bemerkte niet, dat de klank der trompet op de kat den minsten indruk maakte; en uit hare bewegingen besloot ik, dat zij alle muzijk en instrumenten der wereld voor eene enkele muis zou gegeven hebben althans zij betoonde niet de minste vreugde, en in de zon sliep zij in. De hond ging, als een aap, op de achterpooten staan, en hield zijne oogen bestendig op den bespeler der trompet gerigt. Het paard bleef, op eenmaal, voor het venster staan, en hief, terwijl het gras afscheerde, den kop van tijd tot tijd in de hoogte. De ezel gaf geen teeken van gewaarwording, en vrat rustig zijne distelen: *Asinus ad Lyram*, dacht ik. De hinde spitste hare groote breede ooren, en scheen zeer opmerkzaam. De koeijen bleven een weinig stilstaan; maar, nadat zij ons aangezien hadden, even of zij ons kenden, vervolgden zij haren weg. De kleine vogelen, zoo wel die in eene vlugt zaten, als die op de boomen en struiken zich bevonden, vingen aan met zingen, alsof zij bersten zouden. De haan, daarentegen, dacht aan niets dan aan zijne hennen, en de hennen aan niets dan aan haar voedsel, en allen toonden geen behagen te hebben in het hooren eener trompet."

Dat de paarden zeer opmerkzaam zijn op den klank der trompet, weet ieder ruiter; maar dat zij de denkbeelden of gewaarwordingen, daaraan somwijlen verbonden, nog lang naderhand in het geheugen behouden, wordt door verscheidene ondervindingen, waarvan ik eene kan mededeelen, bewezen. In een der jaren tusschen 1780 en 1790 werd, in den herfst, van het Cuirassiers-regement, waarvan toenmaals de Staf in *Aschersleben* lag, onder anderen een oud ruiterspaard uitgemonsterd, dat door eenen bij de poort wonenden molenaar gekocht werd, die hetzelve, aan voorspanning gewend zijnde geworden, dagelijks gebruikte, om eene kar met graan van de stad te halen en het meel derwaarts te voeren. Gedurende den geheelen winter was het paard zeer rustig; doch toen de molenaar hetzelve, in het voorjaar, de exercitieplaats, kort aan de stad, voorbij voerde, en juist de aanval geblazen werd, zag men den ouden knol de ooren spitsen, en in galop, zonder dat de molenaar in staat was hem te houden, zich in de gelederen van hetzelfde eskadron voegen, waartoe hij voormaals behoord had, en juist op zijne oude plaats. De ruiters, die het paard kenden, waren menschelijk genoeg, het dier niet te slaan; en het geheele regement brak uit in een algemeen gelach.

GROOTMOEDIGE TREK VAN DEN TEGENWOORDIGEN TURKSCHEN KEIZER.

De Sultan wandelde onlangs aan den oever der Zwarte Zee; hij bemerkte een nieuw gebouwd prachtig landhuis; hij wilde weten, wie de eigenaar van hetzelve was: men zeide hem, dat het een Armeniër was, die den Christelijken godsdienst beleed. Hij begaf zich dadelijk derwaarts en vroeg aan den bezitter van dit prachtig gebouw, hoeveel hem hetzelve gekost had. De Armeniër, vreezende voor al te rijk gehouden te worden, antwoordde schielijk: 300 beurzen (*f* 900,000); terwijl hij inderdaad meer dan driemaal zoo veel daaraan besteed had. De Sultan hield hem bij zijn woord en verklaarde zich eigenaar van het huis. De ongelukkige Armeniër was wanhopig; maar hoe verwonderd en verblijd was hij, toen hij, eenige dagen daarna, twee Bostangis zag komen, die eene cassette voor hem nederleiden met 1000 beurzen (*f* 3,000,000) met deze woorden: „De Profeet „heeft gezegd, dat de logenaar altijd in zijne „eigene netten gevangen wordt en gij hebt dit „ondervonden: maar uw meester is te groot, om „voordeel te doen met uwe zwakheid."

GEORGE I.

Bij de belegering der kleine vesting *St. Philip* trof een' jongen Scheepsluitenant het ongeluk, beide beenen door eenen kettingkogel te verliezen. In deze ellendigen en hulpeloozen toestand werd hij naar *Engeland* teruggezonden en aan de Admiraliteit berigt van zijne bewezene dapperheid en ongeluk gegeven; doch desniettegenstaande werd hem niet

meer dan halve soldij toegelegd. De Majoor MANSON, die zich het lot van dezen ongelukkigen aantrok, nam hem op eenen Galadag mede naar het Hof, alwaar hij hem in de voorkamer plaatste, en door twee zijner kameraden liet ondersteunen. Toen de Koning zich naar de Audientiezaal begaf, sprak de Luitenant hem aldus aan: „Sire! gij ziet „hier een' man, die zijne knie niet voor u buigt; „hij heeft ze beide in uwen dienst verloren." De Koning, niet minder getroffen door deze aanspraak, dan door den ellendigen staat van den persoon, welken hij voor zich zag, stond stil, en vroeg, wat men voor hem gedaan had. „Halve soldij," antwoordde de Luitenant, „op uwer Majesteits bevel." — „Foei! foei!" zeide de Koning, het „hoofd schuddende, laat u op het eerste Lever „weder bij mij vinden." De Luitenant bleef niet in gebreke om daarop te verschijnen, en ontving, uit handen van den Koning zelven, een geschenk van 500 pond sterling, en een jaarlijksch inkomen van 200 pond gedurende zijn leven.

EENE ECHTE ANECDOTE.

Een jong man te *Parijs*, naauwelijks zes maanden gehuwd, had niet alleen den bruidschat zijner beminnelijke vrouw, maar ook het grootste deel zijns eigenen vermogens verspeeld. Vergeefs hadden zijne geheel verslagene bloedverwanten alle mogelijke middelen aangewend, om hem van dezen diepgewortelden hartstogt te genezen. Nu kwam men op den inval, om te beproeven, of de treffende onheilen, welke BEVERLEY (in het burgerlijk Treurspel van dien naam) beliepen, ook nog eenigen weldadigen indruk op onzen speler mogten maken. Men overreedde hem, de vertooning van dit zoo aandoenlijk stuk bij te wonen. Zijne vrouw, zijne waardige ouders en een oude vriend des huizes verzelden hem. Gedurende het spel sloeg men hem oplettend gade. Geen spoor van aandoening was op zijn gelaat te lezen. Toen de gordijn gevallen was, zeide de oude huisvriend met tranen in de oogen: „Welk een ontzettend voorbeeld! Strafwaardige BEVERLEY!" — BEVERLEY, antwoordde de jonge man koeltjes, *is een kruimelaar; in het derde bedrijf verkoopt hij de juweelen zijner vrouw; ik had dit reeds in het eerste gedaan.*

ADVERTENTIËN.

De Procureur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, zal ten behoeve van diverse Gevangenen, aanbesteden, de leverantie van:

88 gemaakte lange Broeken van Osnabrugsch Linnen.

88 gemaakte Mans Hemden van Vlaamsch Linnen, en

44 paren Mans Schoenen.

Waarvan de inschrijving-billetten, vergezeld met monsters, ten deszelfs Burele zullen worden aangenomen, tot op den middag van Woensdag den 24sten dezer.

Paramaribo den 19 Februarij 1830.

Namens den Procureur Generaal voornoemd,
CHs. LIONARONS,
2de Commies.

Ingevolge daartoe bekomen autorisatie, zal aan de minst Inschrijvende, onder nadere goedkeuring van Zijne Excellentie den Heere Gouverneur Generaal, worden aanbesteed: de leverantie van diverse *Kleederagiën*, *Beddegoed* en verdere *Benoodigdheden*, voor het MILITAIR HOSPITAAL en de Infirmeriën op de Buitenposten; en zulks op de Conditiën en Voorwaarden, welke benevens de specifieke lijst en de modellen der voormelde goederen, ten Kantore der Contrôle voor de gegadigden ter *visie* liggen; zullende de verzegelde Inschrijving-Billetten, vergezeld van monsters, aldaar worden aangenomen tot des voormiddags *Elf* uren, van Woensdag den 24sten dezer maand.

Paramaribo den 18 Februarij 1830.

De Boekhouder Contrôleur van Suriname,
CH. LEERS.

TRANSPORTEN.

Den 11den Februarij 1830. H. G. ROUX, *qq. c. s.*, aan JOS. NUNES, van het Huis en Erfpacht Erf, La. D. No. 31., gelegen aan den *Gravenstraat*, met en benevens het daar achter gelegen Erf, uitkomende aan de *Wagenwegstraat*, bekend onder La. D. No. 142.

Den 15. J. G. VIEIRA, aan JACOT VAN IMTHURN, van de Koffij en Cacao Plantagie *de Goede Hoop*, en Slaven, gelegen aan de rivier *Saramacca*.

» VENDUMEESTER, aan ARIJ SANSON, van het Huis en Erf, aan de *Zwartenhovenbrugstraat*, bekend onder La. D. No. 438.

» *Kurators der Algemeene Wees-, Desolate- en Onbeheerde Boedels Kamer*, beheerende den Boedel A. B. F. TEXIER, aan J. J. G. SPILKER, van het Huis en Erf, aan de *Joden Breedestraat*, La. D. No. 23.

» CORNELIA SCHEPER, en CONSTANTIA VERSCHUUR, voor den Boedel M. A. WOLFF, aan J. J. G. SPILKER, van het Huis aan het *Plein*, en 2 | 3 in het Erf, en in het Zij- en Achtergebouwen, bekend onder La. A. No. 44 en 45.

» J. J. G. SPILKER, *qq.*, voor A. A. DE BOER, aan hem SPILKER privé, van $\frac{1}{3}$ in het Erf, aan het *Plein*, en $\frac{1}{3}$ in het Zij- en Achtergebouwen van hetzelve.

HIJPOTHEKEN.

Den 15den Februarij 1830. M. E. EVANS, geboren ROTHE, in relatie als Curatrice over den Persoon en Goederen van haar Echtgenoot JOHN EVANS, en V. VAN HALM, Jz., als Curator over deszelfs Plantagiën, Eerste Hijpotheek, ten behoeven A. VAN MEERTEN *qq.*, J. G. J. HELMCKE, op den Houtgrond *DE VIER HENDRIKKEN*, gelegen aan de rivier *Saramacca*, en Slaven, cum annexis.

» M. E. EVANS, geboren ROTHE, Tweede Hijpotheek, ten behoeven A. FERRIER en Co., op het Huis en Erf, aan de *Waterkant*, bekend onder La. A. No. 63.

Paramaribo den 19 Februarij 1830.

De fungc. Secretaris,
G. S. DE VEER.

☞ Daar de ondergeteekende, onlangs op de Suiker-Plantaadje *Domburg*, een *STOOM SUIKERMOLEN-MACHINE* heeft opgezet, van het Fabrick van de Heeren PAUL VAN VLISSINGEN en DUDOK VAN HEEL, neemt de vrijheid zulks ter kennisse van de Heeren Eigenaren en Administrateuren van Plantaadjen, en aan het geëerd Publiek in deze Kolonie, te brengen, dat hij geauthoriseerd is door gemelde Heeren, om te ontvangen, orders of voorschrijvingen, van welke som ook het zijn moge, voor *STOOM SUIKERMOLENS*, van hooge en lage krachten, als ook *KETELWERK*, en alle andere *MACHINES*, tot dat einde behoorende, welke vervaardigd zijn in bovengemelde Fabriek te *Amsterdam*, tegen zeer billijke en civiele prijzen. Voor verdere informatie deswegens, gelieve te adresseren bij de Ondergeteekende.

WILLIAM HILBERT.

Paramaribo den 14 *Februarij* 1830.

NB.— *Uit hoofde van het op handen zijnde Vertrek uit deze Kolonie van den Heer WILLIAM HILBERT, kan men inmiddels tot bovengemelde einde, ellicudatie bekomen bij den Heer GEORGE BANKS, op de Plantagie DOMBURG.*

De Vendumeester M. A. SALOMONS, zal op Woensdag den 3den Maart aanstaande, in het huis thans bewoond door den Heer P. T. F. NOBEL (naast den Heer L. THIJM), des namiddags ten *vier* uren, op *VENDU* verkoopen: wel onderhoudene Meubelen, Zilver-, Pleet- en Glaswerk, als mede een Chais en fraaije Tuigen, met Koper gemonteerd; de Goederen zullen te bezigtigen zijn *twee* dagen voor en op den Verkoopdag, des morgens van *acht* tot *één* uren.

Ook is *uit de Hand te Koop*: Een fraai HUIS en ERF, geheel nieuw gerepareerd en geverfd, staande in de *Grave Straat* en te bevragen bij voorgemelde Vendumeester.

M. A. SALOMONS zal *MORGEN* om 9 uren op *VENDU* Verkoopen: Provisiën en Stukgoederen; wel onderhoudene Meubelen, en een Jol met toebehooren.

Als mede een Neger, genaamt *FORTUIN*, een bekwame *Kok*.

Over zes weken, dag en datum nader te bepalen, zal de ondergeteekende *qq.* door de Vendumeester M. A. SALOMONS, op publieke *VENDU* doen verkoopen: een HUIS en ERVE, staande en gelegen aan de *Wageweg Straat*, bekend onder La. D. No. 81 en aankomende CONSTANTIA van DAPHNE van ROCHETEAU.

Ter informatie der *Veil-Conditie* en bezigtiging van voornoemd Gebouw, kan men zich adresseren, bij de Vendumeester voormeld.

Paramaribo den 20 *Februarij* 1830.

WM. ABKENIUS *qq.*

G. W. KEMPER vertrekt.

Ter Drukkerij van de ERVEN J. BRINK.